אנגעפירט פונ'ם לערער פארבאנד פון די אידישע וועלטלאכע שולן אין ווייניפעג

דער אלף בית

פון רחל לוריע

געזונען אמאָל א איינגעלע — לייבעלע, האָט ער געהאַט א גראָב קעפּל און ניט געקאָנט זיך אויסלערנען דעם אלף־בית. האָט מען אים געוויזן דעם בית, האָט ער פארגעסן דעם אלף. האָט ער שוין געוואוסט דעם אלף מיט'ן בית האָט ער זיי פארגעסן אזוי גיך. ווי מ'האָט אים געוויזן דעם גימל.

האָט זיך לייבעלע געשעמט פאר'ן רבי'ן. פאר די חברים און מאמע־מאמע. און ער האָט זיך שטארק געגומען צום הערצל: אלע איינגלאך זאָגן שוין געשמאק עברי, און ער קאָן נאָך אפילו ניט דעם אלף־בית.

האָט זיין רבי געגעבן לייבעלען א סידור מיט'ן גרעסטן אלף־בית. וואָס איז געווען צו קריגן. יעדער אות איז געווען אפשר אן אויג די גרויס. און דער רבי האָט אָנגעזאָגט: — לייבעלע, נא. נעם מיט זיך אהיים דעם סידור מיט'ן גרויסן אלף־בית אין לערן זיך אליין. זאָלסט ניט קומען אין חדר ביז דו וועסט ניט קענען דעם גאנצן אלף־בית.

האָט לייבעלע זיך דערשראָקן: — רבי, אז איך קאָן ניט מיט אייך, ווי וועל איך קאָנען אָן אייך?

האָט דער רבי אים גאָרניט געענטפערט. און לייבעלע איז מיט א שווערן סידור און א שווער הערצל אוועק אהיים.

• • • •

לייבעלע איז מיט'ן סידור ארויף אויפ'ן בוידעם, זיך פאררוקט אין א ווינקל, אז קיינער זאָל אים ניט זעען, געעפנט דעם סידור און געקוקט און געקוקט אויפ'ן אלף־בית. אזוי האָט ער געקוקט, ביז די אלע אותיות האָבן זיך פלוצלונג געגומען אלע רירן און קערן און ווערן לעבעדיק. פאר לייבעלעס אויגן איז געשטאנען א לעבעדיקער אלף־בית. יעדער אות האָט געשמייכלט צו אים און געוואָלט אים עפּעס זאָגן. נאָר אלע האָבן געוואַרט מיט גרויס דרך־ארץ אויפ'ן אלף, ער זאָל עפּעס זאָגן. איז דער אלף צוגעגאנגען דער ערשטער צו לייבעלען. דאָס איז געווען אן אלטער ארימאן אין שוואַרצן אט־לאס אָנגעטאָן מיט א ווייסער זיידענער באָרד. ער האָט געזאָגט:

— לייבעלע, דו דערקענסט מיך?

— ניין. — ענטפערט לייבעלע.

— איך בין אליהו הנביא. איך קום פסח צום סדר אין יעדן אידישן הויז. דערקענסטו מיך ניט?

— אך, דאָס ביסטו, אליהו, אליהו הנביא? איך האָב פון דיר א סך געהערט. איך דערקען דיך.

האָט אלף — אליהו א זאָג געטאָן צו די איבעריקע לעבעדיקע אותיות אז יעדער זאָל צוגיין צו לייבעלען און זיך לאָזן דערקענען. און דער בוידעם איז שוין מער קיין בוידעם ניט געווען, נאָר א ליכטיקע שטוב מיט צוויי אין צוואנציק גאָלדענע שטול. און ווי נאָר אן אות האָט זיך געלאָזט דערקענען, האָט ער זיך געזעצט לעבן זיין שכן.

זאָגט דער בית: — לייבעלע, דו דערקענסט מיך? איך בין דאָך די ברייטע באָבע ביילע, די ברויט און בייגל בעקערן. קויף א בייגל.

— איך האָב קיין געלט ניט — זאָגט לייבעלע.

— באָרג, וועסט ווערן בר־מצוה, וועסטו באצאָלן.

האָט לייבעלע געבאָרגט א בייגל ביז בר־מצוה.

און דער גימל שטייט ווי א גולם, געל און גרין און זאָגט: — לייבוש, איך בין גימל־גולם, אָבער איך בין ביי זיך ניט געפאלן. גאָט הויבט זיך אויך אָן מיט א גימל. געדיינק זשע.

— גוט, איך וועל געדיינקען.

דער דאלעד איז צוגעקומען: — איך בין דאלעד. דעם מלך דוד'ס נאָמען הויבט זיך אָן און לאָזט זיך אויס מיט מיר.

— א דאנק דיר דאלעד.

און איידער דער דאלעד האָט זיך נאָך געזעצט אויף זיין שטול, איז צוגעלאָפן הענעך דער האַלצהעקער מיט א העקל אין האנט: — אָ, דיך הענעך, האַלצהעקער מיט דיינע הייען וועל איך שוין דערקענען.

און דער וואָס שטייט און וויינט.

— וואָס וויינסטו און ווער ביסטו? — פרעגט לייבעלע.

— כ'ווייס ניט, ווער און וואָס איך בין. איך האָב גאָר קיין פנים ניט אין אלף בייז. נאָר מ'רופט מיך וואָוו.

האָט זיך אויפגעהויבן אלף־אליהו און געזאָגט: — וואָס וויינסטו, וואָוו? דיר איז ווייניק די וועלט? אומעטום ביסטו פול. גיי און זעץ זיך אויף דיין גאָלדענעם שטול.

און אין זייער האָט לייבעלע גלייך דערקאָנט דעם זיידע זרח, וואָס אלע לויבן זיין גוטן זכרון און הערן זיך צו צו די מעשיות פון הונדערט יאר צוריק.

און אָט גיט אויך א מאַנץ און א שפרונג זיין חבר חיימ'ל — העס און זאָגט אים אויפ'ן אויער: — לייבעלע געדיינק, איך בין דיין חבר חיימ'ל־העס און גלייך נאָך מיר איז טעס, דער טויבער מעוויע, וואָס מיינט אלץ, אז קיינער הערט אים ניט. כ'האָב ליב צו זיצן אויף א גאָלדענער שטול.

— גוט, גוט — האָט שטיל געענטפערט לייבעלע.

דערנאָך גייט צו א קליין אידעלע, ווי אשרעטעלע, מיט ליכטיקע אויגן און א ליבן שמייכל און פרעגט: — לייבעלע, דערקענסט מיך?

— ניין.

— איך בין דאָך דער יוד, דער קלענסטער אות אין אלף בייז.

— יאָ, אמת, יוד. ביסט גערעכט.

— איז צוגעקומען דער אלף־אליהו, גענומען דעם קליינטשינקן יוד־דעלע אויף די הענט און אים אוועקגעזעצט אויפ'ן העכסטן גילדענעם שטול.

— און ווער בין איך? — פרעגט כאָף.

— דו? פון וואנען זאָל איך וויסן?

אזוי! ווייסט ניט, אז איך בין כתריאל דער גרויסער בעל־כח און גרויסער בעסן. כ'האָב ליב ביבוד, כבוד און א כוסה.

— אך, יאָ, איך ווייס שוין. — האָט לייבעלע זיך דערפרייט מיט כתריאל'ן.

און דער לאנגער למך לאָזט זיך גיין צו לייבעלען און זאָגט: — מיך רופט מען לעמעך, און אלץ דערפאר, וואָס איך הויב זיך אָן מיט א לאמעד.

זאָגט לייבעלע: — ניין, לעמעך, אָט הויבט זיך מיין נאָמען אָן מיט א לאמעד און מיך רופט מען לייבעלע, מסתמא ביסטו א לעמעך.

דער אלף־בייז האָט זיך צעלאַכט.

האָט אלף־אליהו געזאָגט: — לעמעך איז א לעבעדיקער לונג און לעבער, כ'איז ניטאָ פון אים וואָס צו לאכן.

און לעמעך האָט פארנומען זיין גאָלדענע שטול.

פלוצלונג, שרייט לייבעלע אויס מיט שמחה: — אך, מומע מינדל!

— יאָ, לייבעלע, איך האָב דיר געבראַכט א מתנה — א גילדענעם מגן־דוד, וועסטו געדיינקען דעם מעם?

דער גוץ גיט זיך א דריי און זאָגט: — איך וועל דיר אויסזאָגן, אז איך בין נחומ'קע, וואָס לערנט מיט דיר אין איין חדר. און נאָך וועל איך דיר זאָגן, אז נאָך מיר איז דער סאמעך.

— דו נארישער נחומ'קע, באלד וועל איך דיר אריבעריאָגן און קענען בעסער פון דיר!

און אָט רוקן זיך אפיר צוויי עלטערע פרויען. עפּעס קען ער זיי יאָ און קען זיי ניט. זאָגט דער עין: — וואָס איז. לייבוש. דערקענסט ניט די עלטערע שוועסטער עלקע, וואָס שטייט מיט איר שוועסטער פעסע און פאר־קויפט עפּל אויפ'ן מארק?

— נא, ווילסט א נוטן עפּל?

— יאָ, מומע עלקע און מומע פעסע, איך דערקען אייך.

דער צאדיק שטייט א צופרידענער און ווארט. לייבעלע זאָל אים דער־קענען. נאָר לייבעלע קוקט אים אָן און דערקענט אים ניט.

האָט דער קוק, קלמן דער קיימענקערער, שוין דאָס ניט געקענט פאר־ליידן און באָפּט זיך ארויס: — ס'טייטש, לייבעלע, דערקענסט ניט דעם צדיק צבי צעדערבויים!

ענטפערט לייבעלע: — אָ דאנק דיר, קלמן קיימענקערער, פון היינט אָן וועל איך שוין תמיד דערקענען דעם צאדיק און דעם קוק.

— ני, לייבוש, ווער בין איך עפּעס? לאָכט דער רייש — רבי רפאל מיט'ן טייטל אין דער האנט.

— איר זייט מיר שטארק באקאנט, נאָר עפּעס בין איך ניט זיכער.

— ניט זיכער, הא? און ווער האָט דיר געגעבן דעם סידור מיט'ן גרויסן אלף־בייז?

— אך, רבי רפאל! איך דערקען אין אייך דעם רייש. זעצט זיך, רבי, אין גאָלדענעם שטול.

און נאָכ'ן רייש באוויזט זיך אן אלטינקע, פול מיט קנייטשן אין פנים נאָר פון יעדן קנייטש לייכט ארויס גוטסקייט און ליבלאכקייט און זי זאָגט:

— לייבעלע, מיך קענסטו ניט, איך בין א פרעמדע. איך גיי מיר ארום איבער דער וועלט און זיך אן נישטער און, א דאנק גאָט, עס געפינט זיך תמיד וואָס צו טאָן. איך בין דער שין. אמאָל מיט א פינטעלע רעכטס, אמאָל מיט א פינטעלע לינקס, און אָט בין איך, א דאנק גאָט, איינגעלאדן געווארן זיך צו שטעלן אין אלף־בייז. כ'הייס שרה. גוטע מענשן רופן מיך שרה בת טובים.

זאָגט לייעבלע: — פארנעמט א גאָלדענע שטול, שרה בת טובים.

געבליבן אליין איז דער לעצטער אות. איז אים אומעטיק געווארן. בעט ער זיך: — נו, לייבעלע, דערקען מיך. איך שטיי שוין צו לאנג אויף די פיס, איך וויל זיך זעצן מיט מיינע חברים אותיות אויף א גאָלדענעם שטול. איך בין תאוו, דער לעצטער אין אלף־בייז, אָבער דערפאר דער ערשטער אין תורה נער און קלענער. אלע האָבן זיך גערוקט צום סידור. און אָט האָט יעדער אות־מענש צוריק פארנומען זיין אָרט אין אלף־בייז אינ'ם סידור.

אויף מאָרגן איז לייבעלע אריין אין חדר מיט'ן סידור אונטערן אָרעם און מיט א ברייטן שמייכל אויפ'ן פנים. האָט דער רבי רפאל אים אויך באַ־געגנט מיט א שמייכל אויפ'ן פנים: — נו, וואָס הערט זיך, לייבעלע? זיך אויסגעלערנט דעם אלף־בייז?

— אנו, רבי, פארהערט מיך.

לייבעלע האָט געוואוסט דעם אלף־בייז ווי זיינע פינף פינגער. און ער האָט זיך גלייך פארנומען זאָגן עברי מיט אלע איינגלאך צוגלייך.

ליידער

פרילינג שפּאציר

אברהם זאק

קינדער, ס'רופט דער פרילינג!
שנעלער צום שפּאציר!
גלייכט זיך אויס אין שורות,
שורות'ווייז צו פיר.

זעט, שוין גרין די לאנקע!
זעט, עס בליט אויפ'סניי! —
בלאסע בעקלאך ווערן
פריש ווי דער מאי . . .

זעט, עס ציען זיך שוואלבן —
שנירעלאך אין דער לופט.
פון די פרישע סעדער
אטעמט עס מיט דופט.

זעט, אָט ציט אָן אקער.
שלעפּט־זשע, פער־עלאך — וויא!
זיין זאָל וואָס צו שניידן
אין א גוטער שעה . . .

אט־א גרינט שוין קאָרן,
נאָך פון הארבסט פארזייט.
וואקסט־זשע העכער, גרעזעלאך,
וואקסט געזונטערהייט!

זעט איר אויפ'ן שייער,
ווער ס'פאררוכט זיין נעסט? —
שוין פאראן די בושלען, —
ליבע, יוסטע געסט . . .

קלאפּ מיט די שנאָבלען,
מייסטערעווען אזוי . . .
לאכט אראָפּ דער הימל
קינדיש ריין און בלוי . . .

שטענדיג

דאַרפט איהר זוכען דעם רויט־גרינעם פּעקעדזש ווען איהר קויפט קאָרן פלייקס. נאָר דאָן זענט איהר זיכער אַז ס'איז קעלאָגג'ס. די פלייקס מיט דעם „וואונדער־ טעם, געפּאַקט אין דעם אינערליך וואַקס־פּאַרזינעלטען פּאַפּיר וואָס האַלט זיי שטענדיג ווי

פריש-פון-אויוועז

קעלאָגג'ס קאָרן פלייקס זייבען אָבסאָלוט כשר אונטער דער השגחה פון אגודת הרבנים פון מאָראָקאָ

Kellogg's

CORN FLAKES

א סעקונדירס פון סילך אָדער קרים. אויסערגעוועהנליך געשמאק מיט פרוכטען אָדער האָניג

ביישטייערונגען צום אידישן בית יתומים פונ'ם 1טן ביז דעם 15טן אפריל 1930

סאסקאטשעוואן

חברו ליידים אייד (מיס־דזשא)	$ 10.00
מ. טרעסטער, (וואולסלע)	— 2.00
ה. דוואסקין (פייטמן)	— 3.00

עדמאנטאן, אלטא

מרס. ה. שמעלניצקי	$ 5.00

ווייניפעג

מר. און מרס. נ. ראזנבלאט	$ 5.00
מר. און מרס. י. ראבינאוויטש	25.00
ב. קאהען	1.00
טעסלער'ס רעג. אייראן און מעטאל קא.	5.00
י. בענדער	5.00
דזש סיימאן	2.00
מרס. וו. שולמאן	1.00
מרס. זילבערפארב	1.00
מרס. בערמאן	14.00
מרס. זילבערמאן	3.00
מרס. שילער	1.00

ביישטייערונגען אין פראדוקטן

ווייניפעג

ל. בוק, 10 פונט מצות
בעל באטלינג קא., 5 קייסעס געטראנקען.
מרס. מ. טשווירטשיל, 25 פונט מצות.
מר. פאנדאמינסקי, 10 פונט מצות
מרס. מ. לייאן, 10 פונט מצות און א 1½ראָזן מייידלשע "טעמס"
מר. ל. לעוויט, 25 העבריאישע ביכער
מר. הימלפארב, 5 דאזן אייער
א. י. זלאטין, 10 פונט מצות
פ. ווייזמאן, 10 פונט מצות
מרס. ספּעקטאר, 10 פונט מצות און צען פונט מצה־מעל
מרס. מ. טעפלער, 10 פונט מצות
מר. ס. נעמיראווסקי, 15 פונט מצות
מרס. פעסאטשין, 5 פונט מצות
מרס. מענקאווסקי, 5 פונט מצות
סינגער הארדווער, 5 דאזן קעפּס
וועסטערן העט מנפ., 17 העטס
מרס. סירקוס, 5 פונט מצות
ד. סעקטער, 10 פונט מצות
מט. סיני לאדזש, 50 פונט געמישטע נים
מר. און מרס. ד. ספּיוואק, 10 פונט מצות
מרס. ר. שטיימאן 10 פונט מצות און 5 פונט מצה־מעל
פרעד וואלטש, 1 קייס אייער
ס. וואלפמאן, 20 פונט צוקער און 15 דאזן אייער
ס. זעלינמאן, 100 פונט פיש

מאניטאָבא

מ. אלטמאן, לאו פארם, ½ קייס אייער
ד. בלענק, בראנקילד, ½ קייס אייער
מ. רוזנער, לאו פארם, ½ קייס אייער
ט. גילמאן, לאנדער, 1 קייס אייער
ה. פּאזן, טשעטפילד, 1 קייס אייער
א. שניידער, אינגלים, 1 קייס אייער
מרס. וו. עפּשטיין, וו. פעלקירק, 1 קייס אייער
דזש גרינבערג, גימלי, 1 קייס אייער
א. ראזנבערג, סטאנוואל, 1 קייס אייער

סאסקאטשעוואן

ד. גורעוויטש, ליימעריק, 20 פונט צוקער, 5 פונט האניק און 5 פונט כריין
מר. ווייגשטאק, דזשענסאן, 1 קייס אייער
בראסער'ס למד., האמבאלט, 1 קייס אייער
אבינאוויטש בראס., אייטונא, 1ל. אייער
מר. מיניוק, תאדזשוויל, ½ קייס אייער
ל. וואסערמאן, ערראן, 1 קייס אייער
ב. סינגער, ראקסטאן, 1 קייס אייער
וויקער בראס. ברוקסבי, 1 קייס אייער

אלבערטא

סעם קראסנאוו, הילדא, 1 קייס אייער

צו פיך זזיערקייט

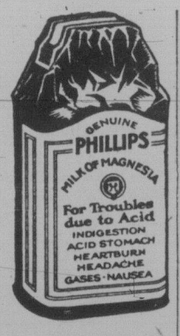

א סך מענשן ליידן צוויי שטונדן נאָכ'ן עסן פון אומפאַרדייאונג, אזוי ווי זיי רופן דאָס. דאָס איז געוויינלאך אן איבערפלוס פון זויערקייט. קאָרע־גירט עס מיט אלקאלין, דער בעסטער און גוטער מיטל, איז פּיליפּס מילק אָף מאגנעזיא. דאָס איז פארבליבן פאר 50 יאָר דער סטאנדארד מיט דאָקטוירים. איין לעפל אין וואסער נעטראליזירט א סך מאָל איר פארנעם אין זויערקייט פון מאָגן, און באלד. די סימפּטאָמען פארשווינדן אין פינף מינוט.

איר וועט קיינמאָל ניט געברויכן קיין גראָבע מעטאָדן ווען איר ווייסט די דאָזיקע בעסערע מעטאָדע. — און איר וועט קיינמאָל ניט ליידן פון איבער־פלוס זויערקייט ווען איר וועט אויס־פּרוּבירן די דאָזיקע לייכטע הילף. ביטע טוט דאָס — פאר אייער טובה ווענן — איצט.

זייט זיכער צו באקומען די ריכטיקע פּיליפּס מילק אָף מאגנעזיא צוגעשריבן פון דאָקטוירים פאר 50 יאָר צו קאָרע־גירן איבערפלוס זויערקייטן. יעדע פלעשל אנטהאלט פולע איינצעלהייטן — אין יעדן דראָג סטאָר.

גיט צו קאָלעקשאָן איידושענסי צו זיינע ביזנעס

מר. מיטשעל גאָרדאָן

אויף אן אנדער פלאַץ אין דער אויסגאבע וועט איר געפינען אן אדווערטייזמענט פון מר. מיטשעל גאָרדאָן, וועלכער איז גוט באקאנט אין וויניפּעג פאר די לעצטע 17 יאָר אלס סטימשיפּ אגענט און פאריין עקסטשענדזש.

מר. מיטשעל גאָרדאָן האָט איצט דער־עפנט א קאָלעקשאָן איידושענסי, וואו ער וועט טאָנפירן דושענגראל קאָלעקטינג. דאָס דראָף זיין איבערהויפּט צוציענדיק צו סטאָרקיפּערס וועלכע האָבן גרויסע אקאונטס אויף די ביכער און זינט מר. גאָרדאָן האָט גרויס דערפאָרונג אין קאָ־לעקשאָנס און ווייסט כמעט יעדן איינעם וואו ווער עס ארבעט און א. וו. וועט ער אָן צווייפל ברייגנען רעזולטאטן.

מר. גאָרדאָן טוט אויך ביזנעס עקס־טשענדזשעס און אויב איר ווילט קויפן אָדער פארקויפן אייערע ביזנעס זאָלט איר בעסער קומען אין באַריוגונג מיט אים ווייל זיין אָפּיס איז גוט באוואוסט ניט בלויז צו די היגע איינוואוינער נאָר אין דער גאנצער וועלט.

מר. גאָרדאָן וועט זיין צופרידן צו אראנזשירן צו ברייגנען אייערע קרובים פון אייראָפּע, ווייל ער האָט זיך איבער־צייגט צו זיין וועדספּול אין דער ליין, ווי אויך איבערשיקן געלט אין אלע טיילן פון אייראָפּע.

—(::)—

א לאָדזער וויץ

אין לאָדז גייט איצט ארום אזא ווערט: מען קומט אריין צו א סוחר, ער זאָל צאָלן א וועכסל, ענטפערט ער:

— מיין ווארט יז בעסער ווי אן אונ־טערשריפט. אז איך זאָג, כ'וועל ניט צאָ־לען, וועל איך ניט צאָלן.

—(::)—

Reliance Ink

100 פּראָצענט קענערייען
די טינט אויף וועלכער איר קענט
זיך פאַרלאָזן.

ברויז 12

פון די דאָזיקע שיינע קאָמפּליט 9 שטיק

ליווינג רום אוטפיטס

דער דאָזיקער קאָמפּליט אוטפיט רעדט פאר זיך אליין

צו פארקויפן דעם וואָך ענד

באקוועמלאכע פּיי־מענט טערמס קאָ־נען ווערן אראנ־זשירט דורכן יאָר אויב איר ווינשט.

ניין גלענצנדע שטיק גרופּירט צו פוירנישן די. גאנצע ליווינג רום אין א צוציענדיקן סטייל. לוקסוסרייכער טשעס־טערפילד און ארם אָדער פייערסייד טשער צו מעטשן, פון אויסגעארבעט אין שיינע דזשאקוארד. וואָלנאט פי־נישד טשעסטערפילד טיש און ענד טיש, ברידזש לאמפּ מיט סילק און דזשאָרדזשעט שייד און טיש לאמפּ און שייד אין אן אויסוואל פון קאָלירן. א ליבלינג ראג אין קאָליר הארמאני.

קאָמפּליט ווי אָנגעוויזן. בלויז דעם וואָך ענד $137.00

באקומט אונזערע פרייזן אויף פייער פּרואוו פוירניטשור סטאָרעדזש

בייט אויס אייער אל־טע פוירניטשור אויף איינעם פון די דאָזיקע נייע אוטפיטס.

J.A.Banfield

The Reliable Home Furnishers
492 MAIN STREET – PHONE 86 667

אונזער ספּרינג סייל אויף קארפּעטס דערעפנט זיך מאָרגן